

Vårt Luftvärn

Luftvärnets Befälsutbildningsförbunds tidskrift

Nr 2 • Årgång 85 • 2025

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund

Sehlstedtsgatan 7 / 1310
115 28 STOCKHOLM

E-post: exp@luftvarn.se
Internet: www.luftvarn.se

Väddö Kursgård Lvbyn AB

Ytterskär 2, 764 92 VÄDDÖ

Tfn 0176-542 19
E-post: info@vaddokursgard.se
Internet: www.vaddokursgard.se

Vårt Luftvärn

PRV utgivningsbevis nr 1678
E-post: exp@luftvarn.se

Ansvarig utgivare Per-Olov Lisén
Tfn 0790-461683

Medlemskap

Avgift 40 kr per år, ständigt medlemskap
500 kr. Betalas till plusgiro 59888-8.

Avgift för medlemmar i Stockholms
Luftvärnsförenings Skytteklubb och
Roslagens Hemvärnsförening betalas av
respektive förening.

Innehåll nr 2 år 2025

- Försvarsutbildarnas webbföreläsningar via "Teams".
- Strid med och mot drönare.
- Reportage från förbundsstämman 2025.

Vårt Luftvärn elektroniskt

Luftvärnsförbundet har beslutat att utöka utgivningen av "Vårt Luftvärn" med två binummer per år som huvudsakligen publiceras elektroniskt. Binumren utges under kvartal två respektive fyra, och omfattar främst inbjudan till våra aktiviteter. De har en lägre ambitionsnivå än huvudnumren som utges i kvartal ett och tre.

Huvudnumren av "Vårt Luftvärn" kommer även framgent att postas ut till samtliga medlemmar och prenumeranter under början av vår- respektive höstterminerna. Den som även önskar få sig tillsänt ett pappers-exemplar av de elektroniska binumren kan beställa sådana från förbundskansliet.

Redaktör för huvudnumren är Björn Kagger och för binumren Michael Reberg.

Bild på sidan 1:

Utskjutning av patrullrobot (UCAV).

Foto Försvarsmakten, <https://www.fmv.se/aktuellt--press/aktuella-handelser/har-byggs-framtidens-formaga-till-strid-med-dronare/>

Försvarsutbildarnas webbföreläsningar via "Teams"

- 22 Maj kl 20–21: **Försvarsutbildarna Gotland.**
- 5 Juni kl 20–21: **Civilt försvar** - var står vi - var går vi?
- 19 Juni kl 20–21: **CBRN-förbundet** – en viktig totalförsvarsresurs!

Mer information och anmälan via Internet:

<https://www.forsvarsutbildarna.se/utbildning/forelasningar/natbaserade-forelasningar/>

Strid med och mot drönare

Wingman och Pitbull, antidrönarsystem buret på en soldats stridsväst. Foto: FMV.

Vid en ceremoni i Enköping överlämnade FMV ett antal burna antidrönarsystem till Försvarmakten. Systemen är avsedda att bäras på soldatens stridsutrustning och ger soldaten förmåga att upptäcka och störa drönare utan att påverka huvuduppgiften.

– Det handlar om två system. Det är bärbart och ska gå till förband med bevakningsuppgifter. Det har en enhet som varnar för drönare och en som stör ut den. Systemet heter *Wingman och Pitbull* och köps från Danmark, säger Ulf Lepp som under flygvapenchefen samordnar arbetet med att bygga upp Försvarmaktens skydd mot UAV.

FMV har tillsammans med Försvarmaktens ledningsstridsskola i Enköping under ett antal år bedrivit prov och försök med olika antidrönarsystem. Resultatet har delats upp i tre kategorier: buret, stationärt och tungt.

Burna system har soldaten på stridsvästen, ryggsäcken eller i händerna. Stationära system ställs upp i terrängen och kan flyttas dagligen. Tunga system är avsedda att stå en längre tid vid till exempel en flygbas, de tunga systemen är vanligtvis uppkopplad mot någon form av ledningsstödsystem.

– I denna omgång överlämnades de burna systemen med kringutrustning. När alla tre systemen har överlämnats har försvarmakten förmåga att inom alla konfliktnivåer, terrängtyper och väderleksförhållanden bekämpa drönare. Teknikutvecklingen inom området är snabb, detta leder till att systemen måste vidareutvecklas kontinuerligt. De valda systemlösningarna har den förmågan, säger Per Andersson, projektledare för antidrönarsystem, FMV.

[Källa: FMV 2024-06-05, <https://www.fmv.se/aktuellt--press/aktuella-handelser/utokad-formaga-att-upptacka-och-stora-dronare/>]

Projekt Demo UCAV

Nu tar FMV, tillsammans med Försvarsmakten och FOI avgörande steg i att bygga upp framtidens förmåga till strid med obemannade system, i dagligt tal kallade drönare. Projekt Demo UCAV, ett högteknologiskt demonstrationsprojekt för obemannade system och skydd mot dessa, syftar till att bygga kunskap, testa nya teknologier och bana väg för nästa generations system och nya förmågor inom Försvarsmakten.

I en tid då den teknologiska utvecklingen inom försvarssektorn går snabbare än någonsin, är den myndighetsgemensamma satsningen Demo UCAV (Unmanned Combat Aerial Vehicle) ett viktigt led i att framtidssäkra Sveriges operativa förmåga. Projektet genomförs i samverkan mellan FMV, Försvarsmakten, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), akademi, internationella partners samt industrin i syfte att utforska och verifiera centrala teknologier och förmågor för obemannade system. Uppdraget är att bygga förmåga och säkerställa samfunktion inom den obemannade domänen och mellan dess ingående discipliner (UAS, C-UAS och Patrullrobot). Det handlar bland annat om organisation, metod och teknik där projektet arbetar med autonoma system, sensorintegration, signaturanpassning, kommunikationslösningar och samverkan med bemannade plattformar.

– Demo UCAV handlar inte om att ta fram ett färdigt operativt system, utan om att bygga kunskap och testa framtidens teknologier i ett tidigt skede, detta skapar bättre förutsättningar och sparar tid när system ska anskaffas och införas vid försvarsmaktens förband. Vi vill säkerställa att vi har det tekniska och operativa försprång som krävs i ett allt mer komplext säkerhetspolitiskt läge, säger Johan Pakarinen, projektledare på FMV.

Projektet har tydliga kopplingar till både nationella försvarsbehov och internationell utveckling. En viktig del i arbetet är att skapa en testplattform som möjliggör snabb experimentering och utvärdering av olika tekniska lösningar – från AI-baserade styrsystem till nästa generations sensorsystem.

– Stora delar av teknikutvecklingen sker i Ukraina vilket har stor inverkan på vårt arbete. Vi har en kontinuerlig dialog med våra ukrainska samarbetspartners och har en bra uppfattning om hur systemen nyttjas och utvecklas på slagfältet. Det finns mycket att lära därifrån, tillägger Pakarinen.

Arbetet har pågått sedan 2023 och projektet har växt i omfattning. I dagsläget involverar Demo UCAV hundratals medarbetare från de tre myndigheterna. FMV:s roll är att samordna, driva och säkerställa att den tekniska förmågan utvecklas i linje med Försvarsmaktens behov, samtidigt som projektet utgör en innovationsmotor för svensk försvarsindustri.

– Det är ett spännande och utmanande projekt där vårt samarbete står i centrum, tillsammans är ett centralt fokus. Genom Demo UCAV stärker vi också Sveriges förmåga att delta i framtida multinationella samarbeten kring utveckling inom den obemannade domänen.

Delar ur projektet förevisades under övningen Arctic Strike 25 i Älvdalen under slutet av mars och vid flera förband i landet pågår försöksverksamhet.

[Källa: FMV 2025-04-14, <https://www.fmv.se/aktuellt--press/aktuella-handelser/har-byggs-framtidens-formaga-till-strid-med-dronare/>]

Reportage från förbundsstämman 2025

Av Anders Gummesson

Förbundsstämman 2025 genomfördes lördagen den 15 mars hos GIH Stockholm, varvid förbundsstyrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2024 och val av funktionärer förrättades enligt nedan.

Foto: Stefan Bratt.

Valda funktionärer

- Förbundsordförande, valdes 2024: Johan Jönsson 2024 -2026.
- Vice förbundsordförande: Omvaldes Christer Molander 2025–2027.
- Förbundssekreterare, valdes 2024: Michael Reberg 2024–2026.
- Förbundskassör: Omvaldes Anders Fransson 2025–2027.
- Ordinarie ledamöter i förbundsstyrelsen, valdes 2024: Stefan Bratt, John Fürstenbach, Filip Scheynius och Anders Svensson 2024 -2026.
- Ordinarie ledamöter i förbundsstyrelsen: Omvaldes Mattias Hiller och Ulf Moen respektive nyvaldes Marcus Nerhed och Urban Schöön 2025-2027.
- Omvaldes John Fürstenbach som suppleant i arbetsutskottet 2025-2026.
- Medaljutskott: Omvaldes Ulf Moen och nyvaldes Per-Olov Lisén 2025-2027.
- Revisorer: Omvaldes Per Nordlund och Robert Winton med Olle Madebrink som ersättare 2025-2026.
- Valberedning: Omvaldes Per-Olov Lisén som ordförande respektive Daniel Grip och Alexander Rajsic som ledamöter 2025-2026.
- Ombud till Försvarsutbildarnas riksstämma: Valdes Ulf Moen och Christer Molander med Anders Fransson och Michael Reberg som ersättare.

Samtliga funktionärer ovan nås via förbundskansliet eller personligen med e-post enligt principen: fornamn.efternamn@luftvarn.se
(Använd endast gemener, å och ä skrivs a, ö skrivs o. Inga apostrofer.)

Försvarsinformation om "drönare"

Foto: Stefan Bratt.

I anslutning till stämman genomfördes försvarsinformation av övlt Filip Scheynius om obemannade mindre luftfarkoster ("drönare") - militära möjligheter med egna respektive strid mot fiendens. Avslutningsvis kungjordes utmärkelser enligt nedan innan en gemensam lunch intogs i restaurang La Campus.

Erhållna utmärkelser

- Georg Ekeström har erhållit Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänstmedalj i guld
- Ulf Hammarlund har erhållit Lv-förbundets förtjänstmedalj i guld
- Ulf Moen har erhållit Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänstmedalj i silver
- Johan Huovinen har erhållit Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänststecken.
- Robert Winton har erhållit Lv-förbundets förtjänstmedalj i silver.

